

»Novo nebo in nova zemlja«

Mesec november je s svojim praznikom vseh svetih (1.) in spominom vseh vernih rajnih (2.), s svojimi molitvami za rajne in mašami, ki se marsikje darujejo zanje vsak dan, usmerjen v tisto, kar so stari katekizmi imenovali "poslednje reči: smrt, sodba, pekel, nebesa", danes pa raje uporabljamo izraz "eshatologija", kar pomeni raziskavo o tistem, kar se dogaja po tem, ko posameznik prestopi prag smrti in se znajde v načinu bivanja brez prostora in časa (česar si seveda ne moremo predstavljati), pa tudi o tem, kako se bo naš fizični svet končal in bosta ustvarjena "novo nebo in nova zemlja", o čemer govori že tretji del Izaijeve knjige v Stari zavezi (Tritoizaija, Iz 65,17; 66,22), dokončno pa ga je potrdil pisec zadnje knjige Svetega pisma, Razodetja, ki pravi: »Nato sem videl novo nebo in novo zemljo. Kajti prvo nebo in zemlja sta izginila in morja ni več« (Raz 21,1).

Upoštevati moramo, da je teologija veda kot vsaka druga. Njena osnova so nespremenljive razodete verske resnice, znotraj tega okvirja pa ne samo sme, ampak mora raziskovati in izpopolnjevati svoja spoznanja, da bi tako človeku svojega časa, ki je prav tako napredoval v svojem umskem življenju, naredila verske resnice bolj dostopne in mu s tem pomagala izpolnjevati njegovo poslanstvo na zemlji. Tako se je morala tudi v eshatologiji teologija spopasti z vprašanji, ki so se zastavljala z ozirom na preproste postavke: smrt, sodba, pekel, nebesa. Poleg strogo teoloških podatkov so na te raziskave vplivali tudi podatki, ki so jih začeli sistematično zbirati šele v 20. stoletju, namreč v izkušnjah tistih, ki so že doživeli klinično smrt, pa so se vrnil nazaj v življenje (prim. Raymond Moody, *Življenje po življenju*, originalna izdaja 1975, slovenski prevod 1983). To pa seveda pomeni, da se naše pojmovanje "življenja po življenju" bistveno razlikuje, ali bi se vsaj moralo razlikovati od tistega, ki je zadoščalo našim prednikom še v prvi polovici 20. stoletja. O tem je napisal izčrpen pregled dr. p. Bruno Korošak in je bil objavljen v nadaljevanjih v publikacijah Ave Maria 2018/1 do 2019/4 pod naslovom "Verujem v večno življenje". Najdete jih na tej spletni strani v Arhivu.

Če upoštevamo, da "na oni strani" praga smrti ni več ne časa ne prostora, je nemudoma jasno, da sta liturgični praznovanji vseh svetih in spomina vseh vernih rajnih pravzaprav ista stvar. Seveda je mogoče, da so tisti, ki "na oni strani" še niso sposobni sprejeti dokončne Božje ljubezni, podvrženi nekemu

duhovnemu trpljenju, ki dopolni tisto duhovno rast, ki so jo zanemarili pred smrtjo. Toda te "vice" ne moremo opredeliti ne časovno ne krajevno. Lahko bi govorili kvečjemu o intenzivnosti, torej stopnji tega trpljenja, kaj več pa za zdaj ni mogoče reči.

Izraz "sveti" v oznaki praznika vseh svetih se ne nanaša samo na tiste, ki so bili kot taki uradno razglašeni, ampak na vse, ki so že deležni polnosti življenja v Bogu. Kot smo mi člani Kristusovega skrivnostnega telesa, ki je Cerkev, so to tudi oni, le na drugačen način, tako da neposreden stik z njimi ni mogoč tako, kot ga ljudje pojmujejo. Da pa so naši zavetniki, ki se po njih zgledujemo in se jim priporočamo, oni pa tudi skrbijo za nas, je popolnoma jasno.

Dejstvo, da na "oni strani" ni ne časa ne prostora pa potrjuje ne le upravičenost, ampak tudi potrebo, da za rajne molimo in darujemo (maše, obhajila, odpustke in druge duhovne darove). Ta naša prizadevanja zanje se po naše lahko raztegujejo poljubno dolgo v času, toda pred Bogom, kjer časa ni, je ob posmrtnem pregledu življenja (sodbi) to že vse opravljeno in upoštevano.

Sedanja spoznanja eshatologije so tudi rešila vprašanje posebne in vesoljne sodbe, kot ju je pojmovala srednjeveška eshatologija. Po takratnem mnenju naj bi bila osebna sodba izrečena takoj po smrti, vesoljna sodba pa ob koncu sveta, "ob koncu časov". Niso pa znali razložiti, zakaj naj bi Bog nekoga, ki mu je že izrekel oprostilno sodbo in ga sprejel v svoje kraljestvo, po stoletjih in tisočletjih še enkrat vlekel pred vesoljno sodbo. Če pa "tam" časa ni več, potem je jasno, da sta posebna in vesoljna sodba ista stvar. Seveda pa je tudi to ena od stvari, ki jih ne moremo razumeti, ampak jih je treba verovati.